

Bruksela, 26 listopada 2018 r.
(OR. en)

14596/1/18
REV 1

SOC 729
EMPL 549
ECOFIN 1136
FSTR 79
JEUN 152

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Dotyczy:	WRF – inwestycje w ludzi: wkład funduszy i programów unijnych w zapewnianie konwergencji, sprawiedliwości i konkurencyjności – Nota ukierunkowująca prezydencji

Delegacje otrzymują w załączeniu notę ukierunkowującą prezydencji na powyższy temat, przygotowaną na potrzeby dyskusji podczas obiadu w ramach posiedzenia Rady EPSCO w dniu 6 grudnia 2018 r.

Debata w czasie obiadu (Rada EPSCO)

WRF – inwestycje w ludzi: wkład funduszy i programów unijnych w zapewnianie konwergencji, sprawiedliwości i konkurencyjności

Kontekst polityczny

Raz na siedem lat Unia Europejska decyduje o swoim długoterminowym budżecie – o wieloletnich ramach finansowych (WRF). Jest to kluczowy moment, w którym bierze się pod rozwagę priorytety polityki na lata 2020–2027. Priorytety te należy również rozpatrywać w kontekście Europejskiego filaru praw socjalnych, który proklamowano w ubiegłym roku.

Uznając znaczenie inwestowania w ludzi, Komisja zaproponowała, aby jeden pakiet polityk przyszłych WRF był przeznaczony na „inwestowanie w ludzi, spójność społeczną i wartości”. Głównymi instrumentami finansowania tego pakietu są: Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), program Erasmus i Europejski Korpus Solidarności. Ponadto inne instrumenty finansowania wspierają europejską politykę społeczną i europejską politykę zatrudnienia; pobudzają również w jeszcze większym stopniu inwestycje społeczne i realizację reform rynku pracy i reform społecznych. Są to zwłaszcza Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) oraz Fundusz InvestEU.

EFS+: główny instrument finansowania wspierający politykę zatrudnienia i politykę społeczną

Kryzys finansowy jest już wprawdzie za nami, jednak jego skutki społeczne są nadal silnie odczuwane. Cel dotyczący ograniczenia ubóstwa ustalony w strategii „Europa 2020” najprawdopodobniej nie zostanie osiągnięty, a bezrobocie młodzieży wciąż utrzymuje się na niedopuszczalnie wysokim poziomie w niektórych państwach członkowskich. Ponadto w europejskim semestrze uwypuklono – przez zalecenia dla poszczególnych krajów – istotne wyzwania społeczne występujące w poszczególnych państwach członkowskich.

Aby odnieść się do tych oraz innych bieżących wyzwań społecznych oraz wesprzeć realizację zobowiązań w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych, Komisja zaproponowała – w odniesieniu do EFS+ – trzy wymogi w zakresie ukierunkowania tematycznego.

Po pierwsze wniosek dotyczący EFS+ przewiduje *ściśły związek pomiędzy programowaniem EFS+ a odnośnymi zaleceniami dla poszczególnych krajów*. Ma to zapewnić ściślejsze powiązanie między finansowaniem a wyzwaniem stojącymi przed reformami rynku pracy, kształceniem i szkoleniem oraz dostosowaniem systemów społecznych określonych w zaleceniach dla poszczególnych krajów. Zgodnie z wnioskiem Komisji państwa członkowskie mają przeznaczyć odpowiednie zasoby na sprostanie tym wyzwaniom na początku okresu programowania oraz, ponownie, w jego połowie. Po drugie co najmniej jedna czwarta zasobów państw członkowskich z puli EFS+ powinna zostać przeznaczona na *środki na rzecz integracji społecznej*, w tym na środki służące eliminowaniu deprawacji materialnej.

Po trzecie wniosek dotyczący EFS+ zawiera szczegółowy wymóg dotyczący *priorytetowego traktowania działań na rzecz młodzieży przez te państwa członkowskie*, w których odsetek młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej jest nadal wyższy niż średnia w UE. Ograniczona liczba przedstawionych powyżej wymogów w zakresie ukierunkowania tematycznego stanowi istotne odejście od bardziej rygorystycznych wymogów na lata 2014–2020, jednak wymogi te nadal bezpośrednio odnoszą się do ogólnych celów UE. Dyskusje na temat kryteriów w zakresie ukierunkowania tematycznego dotyczą w szczególności tego, czy konieczna jest większa elastyczność w wykorzystaniu finansowania z EFS+, lub czy użyteczne byłoby wprowadzenie w rozporządzeniu w sprawie EFS+ bardziej rygorystycznych wymogów.

Ważnym tematem dyskusji poświęconych uproszczeniu i elastyczności przyszłego EFS+ jest stopień elastyczności, w jakim można by dokonywać przesunięć środków między różnymi regionami danego państwa członkowskiego. Komisja zaproponowała umożliwienie korzystania z pełnej elastyczności w przesunięciach środków z regionów bardziej rozwiniętych do regionów słabiej rozwiniętych oraz ograniczoną elastyczność (do 15%) w przesunięciach środków przeciwnym kierunku.

Duża liczba instrumentów finansowania wspierających politykę zatrudnienia i politykę społeczną

EFS+ będzie wprawdzie nadal głównym narzędziem w obszarze społecznym, istnieją jednak również inne narzędzia, które będą w głównej mierze ukierunkowane na inwestowanie w ludzi, a w szczególności w umiejętności i przekwalifikowanie.

Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji będzie w dalszym ciągu wносить cenny wkład w działania podejmowane w reakcji na nieoczekiwane, niepożądane wydarzenia na rynku pracy, które mają istotny wpływ na pracowników w jednym dużym przedsiębiorstwie lub w kilku mniejszych.

Program InvestEU połączy liczne instrumenty finansowe UE, które w obecnych WRF funkcjonują równolegle. Segment dotyczący kwestii społecznych i umiejętności w formie gwarancji budżetowej będzie w stanie uruchomić inwestycje o ogólnej wartości 50 mld EUR, przy proponowanym finansowaniu unijnym w wysokości 4 mld EUR. Ze środków tych finansowane będą inwestycje, w szczególności w umiejętności, infrastrukturę społeczną, opiekę zdrowotną, opiekę długoterminową i dostępność, wsparcie na rzecz mikrofinansowania i przedsiębiorstw społecznych oraz integrację migrantów i osób wymagających szczególnego traktowania, co pozwoli rozszerzyć potencjał działania w obszarze społecznym oraz obszarach kształcenia i szkolenia. W związku z tym działa on jako program uzupełniający EFS+.

Jeżeli chodzi o program Erasmus, Komisja przedstawiła znacznie wzmocniony, inkluzywny i rozszerzony wniosek, którego celem jest potrojenie mobilności edukacyjnej w całej UE. Zwiększa on wsparcie na rzecz zawodowego kształcenia i szkolenia oraz kształcenia dorosłych, w tym na rzecz nowych działań, takich jak centra doskonałości zawodowej mające uzupełniać wkład, jaki EFS+ wnosi w podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowywanie ludzi młodych i osób dorosłych.

Należy również zapewnić komplementarność między EFS+ a proponowanym programem wspierania reform, w szczególności narzędziem realizacji reform, aby zagwarantować spójne podejście do wspierania reform strukturalnych i modernizacji administracji publicznej.

Pytania służące ustrukturyzowaniu dyskusji:

- 1. EFS+ powinien mieć wyraźne ukierunkowanie polityczne, ale jednocześnie powinien zachować wystarczającą elastyczność, aby móc sprostać wyzwaniom dotyczącym poszczególnych państw członkowskich. Jakie powinny być główne priorytety EFS+? W jaki sposób należy zapewnić elastyczność EFS+ ?*
- 2. Zważywszy na fakt, że istnieje kilka proponowanych instrumentów finansowania wnoszących wkład w polityki zatrudnienia i polityki społeczne poszczególnych państw członkowskich i że ogólnym celem tych instrumentów jest inwestowanie w ludzi, w jaki sposób można zapewnić, by projektowanie, priorytety i przyszłe wdrażanie instrumentów finansowania wzajemnie się uzupełniały?*